

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
- SECȚIILE UNITE -

DECIZIA Nr. VIII
din 5 februarie 2007

Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 733 din 30/10/2007

Dosar nr. 33/2006

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive, stabilite pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave, în ipoteza intervenirii unei legi prin care este majorat quantumul pagubei materiale ce atribuie infracțiunii caracter deosebit de grav consecințelor unei infracțiuni.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 87 de judecători din totalul de 116 în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Nicoleta Eucarie.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

a susținut recursul în interesul legii, punând concluzii pentru admiterea acestuia, în sensul de a se stabili că instanțele sesizate cu contestații la executare în temeiul art. 461 alin. 1 lit. d) teza penultimă, cu referire la art. 458 din Codul de procedură penală, au obligația să examineze fondul cauzei, iar în ipoteza îndeplinirii cerințelor art. 14 și 15 din Codul penal, să dispună reducerea corespunzătoare a pedepselor definitiv aplicate.

SECȚIILE UNITE, deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În legătură cu aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive, stabilite pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave, în ipoteza intervenirii unei legi care majorează cuantumul pagubei materiale necesare în accepțiunea înțelesului expresiei "consecințe deosebit de grave", instanțele judecătorești nu au un punct de vedere unitar.

Astfel, unele instanțe au considerat că modificarea normelor de incriminare care se referă la agravanta constând în "consecințe deosebit de grave" prin mărirea cuantumului valoric al pagubei materiale care determină reținerea acestui caracter agravant ar imprima normelor respective trăsături mai favorabile.

Ca urmare, acele instanțe s-au pronunțat în sensul admiterii contestațiilor la executare cu motivarea că, în asemenea condiții, sunt îndeplinite condițiile de aplicare a dispozițiilor art. 14 și 15 din Codul penal.

Alte instanțe, dimpotrivă, s-au pronunțat în sensul că, în cazul contestației la executare prin care se invocă modificarea înțelesului de "consecințe deosebit de grave", în accepțiunea art. 146 din Codul penal, nu pot determina schimbarea încadrării juridice dată faptei prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, nefiind îndeplinite condițiile la care se referă art. 14 și 15 din Codul penal.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

În adevăr, prin art. 15 alin. 1 din Codul penal este reglementată situația "când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii a

intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, iar sancțiunea aplicată este mai mică decât maximul special prevăzut de legea nouă".

Corelativ, prin art. 458 din Codul de procedură penală se prevede că, în cazul când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare intervine o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară decât cea care se execută, urmează ca instanța să ia măsuri de ducere la îndeplinire a dispozițiilor art. 15 din Codul penal.

În legătură cu aceste reglementări, este de observat că, prin art. I pct. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 207/2000 privind modificarea și completarea Codului penal și a Codului de procedură penală, a fost redefinit înțelesul dat expresiei "consecințe deosebit de grave" prin art. 146 din Codul penal, considerându-se că prin aceasta "se înțelege o pagubă materială mai mare de 1.000.000.000 lei sau o perturbare deosebit de gravă a activității, cauzată unei autorități publice sau oricăreia dintre unitățile la care se referă art. 145 din Codul penal, ori altei persoane juridice sau fizice".

În urma modificărilor și completărilor aduse ordonanței menționate prin Legea nr. 456/2001, plafonul valoric prevăzut în art. 146 din Codul penal a fost majorat la 2 miliarde lei, iar potrivit ultimului conținut dat acestui text de lege, de art. I pct. 51 din Legea nr. 278/2006, "prin «consecințe deosebit de grave» se înțelege o pagubă materială mai mare de 200.000 lei sau o perturbare deosebit de gravă a activității, cauzată unei autorități publice sau oricăreia dintre unitățile la care se referă art. 145, ori altei persoane juridice sau fizice".

Or, în raport cu aceste reglementări succesive date înțelesului expresiei "consecințe deosebit de grave", prin modificările aduse de actele normative menționate în art. 146 din Codul penal nu se poate considera că vreunul din acele acte normative ar conține dispoziții care să prevadă, în accepțiunea art. 458 alin. 1 din Codul de procedură penală, o pedeapsă mai ușoară decât cea aplicată sub imperiul legii anterioare, ci se limitează la definirea înțelesului expresiei "consecințe deosebit de grave" la care se referă art. 146 din Codul penal.

Așa fiind, concluzia ce se impune este aceea că prin modificările aduse succesiv art. 146 din Codul penal s-a urmărit de către legiuitor doar adaptarea la fluctuația cursului monedei în circulație a cuantumului valoric ce imprimă, în momentele adoptării actelor normative la care s-a făcut referire, caracter "deosebit de grav" consecințelor aduse prin anumite infracțiuni, ceea ce, evident, nu echivalează cu intervenirea unei legi noi, mai favorabile, sub aspectul pedepsei prevăzute de lege, pentru a face aplicabile dispozițiile art. 14 și 15 din Codul penal.

În consecință, în temeiul dispozițiilor art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, și ale art. 4142 din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că instanța investită cu cererea de contestație la executare, întemeiată pe modificarea înțelesului expresiei "consecințe deosebit de grave" explicată în art. 146 din Codul penal, nu poate determina schimbarea încadrării juridice dată faptei prin hotărârea anterioară definitivă și reducerea pedepsei aplicate în cauză, o atare modificare de lege nefiind identică cu intervenirea unei legi ce prevede o pedeapsă mai ușoară, singura care ar justifica incidența dispozițiilor art. 14 și 15 din Codul penal și, respectiv, ale art. 458 și 461 alin. 1 lit. d) teza penultimă din Codul de procedură penală.

PENTRU ACESTE MOTIVE În numele legii D E C I D:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și stabilesc:

Instanța, investită, în baza art. 461 alin. 1 lit. d) teza penultimă din Codul de procedură penală, în cadrul contestației la executare în care se invocă modificarea înțelesului noțiunii de "consecințe deosebit de grave", potrivit art. 146 din Codul penal, nu poate schimba încadrarea juridică dată faptei prin hotărârea judecătorească rămasă definitivă și, apoi, reduce pedeapsa aplicată în cauză, întrucât modificarea înțelesului noțiunii de "consecințe deosebit de grave", prevăzută de textul sus-menționat, nu este identică cu cerința de a fi intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, la care se referă textele art. 14 și 15 din Codul penal, pentru a fi incidente dispozițiile art. 458 și, respectiv, art. 461 alin. 1 lit. d) teza penultimă din Codul de procedură penală.

Obligatorie, potrivit art. 4142 alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 5 februarie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. NICOLAE POPA

DECIZIA Nr. VIII din 5 februarie 2007

Scris de Administrator
Joi, 05 Aprilie 2012 16:29 -

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei